

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๘๐๘/๑๕๕๗

ส.ค. ๑/๓๔๘.๖
๒๘ พ.ย. ๕๙
๑๐.๔๕๔.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส22117
รับที่ : ๑18511/59
วันที่ : ๒๘ พ.ย. ๕๙ เวลา : ๑๐:๓๙

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง การแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติและสถานะบุคคลของเด็กนักเรียนนักศึกษาและบุคคลไร้สัญชาติ
ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๔๒๓๗๑
ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติและ
สถานะบุคคลของเด็กนักเรียนนักศึกษาและบุคคลไร้สัญชาติที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงมหาดไทย
จะขอปรับปรุงหลักเกณฑ์การได้สัญชาติไทยตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งนายกรัฐมนตรี
เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีโดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของสภาความมั่นคงแห่งชาติก่อน นั้น

สำนักงาน ฯ พิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องในหลักการต่อข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทยข้างต้น
เนื่องจากข้อเสนอดังกล่าวเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาสถานะโดยเฉพาะ
บุตรที่เกิดในประเทศไทยได้รับการกำหนดสถานะตามกฎหมายที่ชัดเจน นำมาซึ่งการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่าง
มั่นคงและยั่งยืน ส่งผลดีต่อความมั่นคงโดยรวมของประเทศ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวเป็น
เรื่องที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับคนต่างด้าวที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัยหรือทำงานในประเทศไทยจำนวนมาก
จึงเห็นควรดำเนินการในเรื่องนี้อย่างรอบคอบและรัดกุม โดยมีความเห็นดังนี้

๑. การกำหนดคุณสมบัติให้บุตรที่จะได้รับสัญชาติไทยต้องมีบิดาหรือมารดาที่ได้รับการจัดทำ
ทะเบียนประวัติ มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร คือ ตามมาตรา ๓๘ แห่ง
พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย
การจัดทำทะเบียนประวัติใน ๒ รูปแบบ

รูปแบบแรก เป็นการจัดทำทะเบียนประวัติและออกเลขประจำตัว ๑๓ หลักตามมาตรา
๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร ฯ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
ซึ่งสำนักงาน ฯ ได้พิจารณาความเหมาะสมในเชิงนโยบายแล้ว อาทิ ชนกลุ่มน้อยจำนวน ๑๘ กลุ่ม ตามมติ

/คณะรัฐมนตรีเมื่อ....

คณะรัฐมนตรี เมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายจะได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองระหว่างรอกระบวนการกำหนดสถานะ

รูปแบบที่สอง เป็นการจัดทำทะเบียนประวัติและออกเลขประจำตัว ๑๓ หลักตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร ฯ ซึ่งมุ่งหมายแสดงตัวตนและการดำรงอยู่ของบุคคลที่มีปัญหาสถานะตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยคนเหล่านี้ต้องมีภูมิลำเนาชัดเจนตามหลักเกณฑ์และประกาศที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ทั้งนี้ การจัดทำทะเบียนประวัติในรูปแบบนี้จะเปิดกว้างให้บุคคลเป้าหมายทั้งคนไทยและคนต่างด้าวโดยเฉพาะบุคคลที่อ้างว่ามีปัญหาสถานะตามกฎหมาย สามารถจัดทำทะเบียนประวัติได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องมีมติคณะรัฐมนตรีรองรับ และไม่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

อนึ่ง โดยที่การจัดทำทะเบียนประวัติในรูปแบบที่สองมีลักษณะเปิดกว้าง และมีกำหนดระยะเวลาการอาศัยอยู่ไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี ในลักษณะปลายเปิด จึงอาจมีความสับสนและเป็นปัจจัยดึงดูดให้บุคคลต่างด้าวและบุตรที่มีใช้เป้าหมายของการแก้ปัญหาเข้ามาแฝงตัวเพื่อแสวงประโยชน์ได้รับสถานะตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ดังนั้น ในขั้นตอนการพิจารณาให้สถานะ เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการรองรับการปฏิบัติในการคัดกรองกลุ่มเป้าหมายซึ่งจดทะเบียนในรูปแบบที่สอง รวมถึงมีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อดำเนินการให้สถานะแก่กลุ่มเป้าหมายอย่างรอบคอบและรัดกุมต่อไป

๒. การให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทยตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ควรได้พิจารณาเชื่อมโยงกับสถานะของบิดาและมารดาของบุตรดังกล่าวด้วยเนื่องจากข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทยมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะบุตร จึงอาจเกิดปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างสถานะของบุตรที่เกิดในประเทศไทยซึ่งจะได้รับสัญชาติไทยกับบิดาและมารดา โดยเฉพาะบิดาและมารดาที่จดทะเบียนในรูปแบบที่สอง ซึ่งส่วนหนึ่งจะยังคงมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมือง เนื่องจากไม่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จึงอาจเกิดข้อจำกัดในการอยู่ร่วมกันระหว่างบุตรที่ได้รับสัญชาติไทยแล้วกับบิดาและมารดาที่ยังคงมีปัญหาสถานะ ทั้งนี้ จำเป็นต้องเร่งแก้ปัญหาสถานะของบิดาและมารดาให้เกิดความชัดเจนต่อไป

๓. หลักเกณฑ์การให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทยและกำลังศึกษาในสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ครอบคลุมถึงคนต่างด้าวอื่นที่ไม่ใช่ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย กล่าวคือ จะครอบคลุมบุตรที่เกิดในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการจดทะเบียนและผ่อนผันให้ทำงาน รวมถึงที่อยู่ระหว่างการตรวจหรือพิสูจน์สัญชาติโดยประเทศต้นทาง ภายใต้การบริหารจัดการของกระทรวงแรงงาน

/จึงอาจกระทบต่อ....

จึงอาจกระทบต่อการจัดระบบแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการในปัจจุบัน ประกอบกับบุตร
แรงงานต่างด้าวมีจำนวนมาก และส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ดังนั้น หากบุตรดังกล่าวได้รับสัญชาติ
ไทย ภาครัฐจะมีการเพิ่มขึ้นในการดูแลกลุ่มคนดังกล่าว สมควรที่จะต้องมีการเตรียมการรองรับคนกลุ่มนี้
อย่างเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ทวีป เนตรนิยม)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์ความมั่นคงภายในประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๐๐ ต่อ ๓๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๖๘